

KemI samlade branschen: Kylarvätskor med etylenglykol orsakar fortfarande förgiftningar

Trots att problemet med förgiftningsfall, orsakade av etylenglykol i kylarvätskor, uppmärksammades redan 1987 har antalet förgiftningsfall inte minskat. De flesta fallen av förgiftning är rena olycksfall. Redan en halv deciliter etylenglykol kan leda till livshotande förgiftning hos ett barn.

Kemikalieinspektionen har tillsammans med Giftinformationscentralen uppmanat företag som levererar kylarvätskor med etylenglykol att vidta åtgärder för att minska risken för olycksfall:

- Alla produkter som är baserade på etylenglykol och som är avsedda för konsumentanvändning bör vara försedda med barnskyddande förslutning
- Ett bittermedel bör sättas till vätskan så smaken blir avskräckande.

Många samlade till möte

Problemet med etylenglykol diskuterades på ett möte på Kemikalieinspektionen i januari. Deltagare var Giftinformationscentralen, branschorganisationen Plast & Kemi-företagen, leverantörer av kylarvätskor och billeverantörer.

– Det blev ett välbesökt och konstruktivt möte där vi tillsammans diskuterade åtgärder för att minska förgiftningsriskerna, säger Inger Cederberg på KemI. Olika åtgärders effektivitet kunde diskuteras direkt med Giftinformationscentralens experter.

Läskflaskor farlig förvaring

Mer än 95 procent av förgiftningsfallen är oavsiktliga. Det handlar om små barn (omkring 60 fall/år) och personer som av misstag tar fel vätska för att berusa sig. Vid olycks-

Fortfarande dominerar etylenglykol stort i kylarvätskor som säljs till konsumenter. Sedan år 1999 har det dessutom skett en markant ökning. Mängden etylenglykol som såldes till antifrysmedel för konsumenter var år 2001 mer än 7 000 ton. Motsvarande mängd propylenglykol uppgick endast till några hundra ton.

Fakta om etylenglykol

1 dl – vuxna
½ dl – barn
kan orsaka livshotande förgiftning

fall med barn handlar det ofta om ovarsam förvaring i hemmet, t.ex. fylls etylenglykol över från originalförpackning till läskedrycksflaskor. Förgiftningsfall hos vuxna sker framför allt vid missbruk och vid slangning.

Kraftfulla insatser behövs

Under den senaste tioårsperioden har antalet förfrågningar till Giftinformationscentralen om kylarglykol ökat.

– KemI delar Giftinformationscentralens oro och anser det angeläget att kraftfulla insatser görs för att minska risken för olycksfall, säger Inger Cederberg.

Giftinformationscentralens erfarenhet är att förgiftningar med etyl-

– Vi är glada över att KemI kallat berörda branscher och leverantörer till information och diskussion om problemet med förgiftningar orsakade av etylenglykol, säger Giftinformationscentralens chef Mark Personne.

englykolbaserade kylarvätskor är ett nordiskt problem. Motsvarande diskussion förs inte i övriga EU-länder.

Forts på nästa sida

Forts från föregående sida

Ersätta etylenglykol möter hinder

Att ersätta etylenglykolen med en mindre hälsofarlig produkt, t.ex. propylenglykol har diskuterats i många år. En total övergång bedöms dock ligga en bit framåt i tiden eftersom problemet med korrosion inte är löst ännu.

För mer information kontakta:
Inger Cederberg,
tel: 08-519 411 47,
e-post: inger.cederberg@kemi.se

Se www.kemi.se för fakta om etylenglykol: Skrivelsen till leverantörer av kylarvätskor med etylenglykol.

Statistik över användning av glykoler i Sverige 1992 - 2001.

Ulf Klason från Daimler Chrysler Sverige AB var en av flera billeverantörer som deltog på mötet. – Intressant att få veta mer om ett problem som jag inte kände till dvs. att etylenglykol dricks. Kylarvätska i våra bilar byts oftast på verkstäder i samband med service och det minskar sådana risker.

Bakgrund

Vid två tillfällen, år 1987 och 1990, kallade Kemikalieinspektionen till möten med anledning av Giftinformationscentralens larm om flera allvarliga förgiftningsfall till följd av förtäring av kylarvätskor som innehåller etylenglykol.

Resultatet blev ett Allmänt råd (1987:4 vilket ersattes av 1994:5) om att kylarvätskor som innehåller mer än 30 % etylenglykol eller dietylenglykol bör märkas med en extra riskfras:

LIVSHOTANDE FÖRGIFTNING
ELLER NJURSKADA KAN BLI
FÖLJDEN OM INNEHÅLLET
DRICKS

I oktober 1987 gjordes en branschrekommendation om att "Röd färg **inte** används vid färgning av kylarvätskor innehållande etylenglykol". Rekommendationen gällde för konsumentförpackningar.

Dessa åtgärder har visat sig inte räcka för att motverka nya förgiftningsfall.

Regler som rör företag ska förenklas

Samtliga departement och 45 myndigheter – däribland Kemikalieinspektionen – har fått i uppdrag att på sitt område gå igenom samtliga regler som innebär en administrativ börda för små och stora företag och föreslå förändringar.

Åtgärderna ska genomföras före september 2006. Redovisning ska ske till regeringen senast den 30 april 2004.

Förutom förenkling av regler ingår andra åtgärder som kan underlätta för företagen t.ex. bättre service, kortare handläggningstider, färre och tydligare blanketter m.m.

Välkommen med förslag till KemI!

– KemI har utarbetat en PM som innehåller en del förslag till förbättringar. Den finns att läsa på www.kemi.se

KemI tar gärna emot fler förslag och synpunkter.

För mer information kontakta jurist Eva Nilsson,
tel 08-519 411 64
e-post: eva.nilsson@kemi.se

KemI ger dispens för flygbekämpning av myggor

Nedre Dalälvens Utvecklings AB fick har fått dispens av KemI för att under 2004 bekämpa stickmyggor med flygbekämpning.

KemI:s beslut gäller bekämpning med medlet Vectobac G och bekämpning inom utpekade områden vid Tärnsjö, Västmanlands län och Österfärnebo, Gävleborgs län.

I vissa fall, vid bekämpning i diken och andra mindre vatten, får spridningen göras för hand.

Krav ställs på samråd

KemI ställer krav på att bolaget ska samråda med ornitologisk expertis om justeringar behöver göras för att skydda fågellivet. Anteckningar ska göras om vilka samråd som hållits och vilka skyddsåtgärder som vidtagits.

Ett speciellt kontrollprogram ska dessutom genomföras och resultatet ska redovisas för KemI och berörda länsstyrelser före årets utgång.

För mer information kontakta
Lars Lindqvist,
tel: 08-519 41 225,
e-post: lars.lindqvist@kemi.se